

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ V PĚTI STUPNÍCH

Základy pedagogicko-psychologické diagnostiky

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ

- Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají **právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření** školou a školským zařízením.
- Jedná se o **poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení (PPP, SPC)**.
- **Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami** se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ ZAHRNUJÍ:

- Úprava organizace, obsahu, hodnocení a forem a metod vzdělávání a školských služeb.
- Zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky.
- Úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání.
- Úprava očekávaných výstupů ze vzdělávání u definované skupiny žáků, úpravy obsahů vzdělání.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ ZAHHRNUJÍ:

- Stavební nebo technické úpravy prostor, ve kterých vzdělávání probíhá.
- Zavedení kompenzačních pomůcek, speciálních pomůcek a učebnic (komunikační systém neslyšících a hluchoslepých osob, Braillovo písmo apod.).
- Personální posílení výuky
 - Asistent pedagoga (nebo osobní asistent)
 - Další pedagogický pracovník (učitel, speciální pedagog)
 - Tlumočník českého znakového jazyka, přepisovatel a další osoby (zpravidla pracovníků SPC, kteří pomáhají s předměty speciálně pedagogické péče)

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ V PĚTI STUPNÍCH

- 5 stupňů podpůrných opatření podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti:
 - **1. stupeň:** plán pedagogické podpory (PLPP) zastřešený školou
 - Plán pedagogické podpory je dokumentem, který je součástí příloh k vyhlášce č. 27/2016 Sb. Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
 - **2. až 5. stupeň:** individuální vzdělávací plán (IVP) zastřešený pedagogicko-psychologickou poradnou

I. STUPEŇ PLPP

- U žáků s rizikem rozvoje SVP (speciálních vzdělávacích potřeb).
- Žáci s mírnějšími a přechodnými obtížemi (lze zvládnout mírnými úpravami výuky a školní přípravy).
- Navržení, realizace a vyhodnocení je v kompetenci školy.
- Podporu zde realizuje primárně učitel.
- Po 3 měsících je PLPP vyhodnocen. Pokud PLPP funguje, pokračuje se v práci s žákem dále tímto způsobem. Pokud PLPP nepomůže, nastupuje podpora prostřednictvím poradenské služby odborníků.

PROSTŘEDKY PODPORY I. STUPNĚ

- Individualizovaná pomoc třídního a dalších vyučujících.
- Možné konzultace s kolegy učiteli (z paralelních tříd, zkušenější kolegové, zástupkyně, vyučující mající zkušenost s výukou stejného).
- Školní poradenské pracoviště:
 - Mohou uskutečnit první pozorování v hodinách, poskytnout učiteli zpětnou vazbu a pomoci s nastavením opatření.
 - Výchovní poradce, metodik prevence
 - Speciální pedagog či školní psycholog
- Konzultace s kolegy z jiných škol (supervizní setkávání 2, kazuistické semináře, bálintovské skupiny).

OBSAH PLPP

- údaje o žákovi,
- důvod proč je vytvářen,
- termín vyhodnocení PLPP
- co je plánováno s žákem dělat,
- stručný popis jeho obtíží,
- stanovení cílů PLPP,
- dále obsahuje metody výuky,
- organizaci výuky,
- hodnocení žáka,
- pomůcky,
- požadavky na další vyučující
- opatření v rámci domácí přípravy
- opatření jiného druhu
- vyhodnocení účinnosti
- doporučení/nedoporučení k vyšetření

K ČEMU PLPP SLOUŽÍ

- V PLPP neopomíjet opatření pro domácí přípravu. Rodiče podepisují PLPP a tím se zavazují ho dodržovat.
- V případě nespolupráce rodiče a neplnění povinností plynoucích z PLPP, to uvést do hodnocení PLPP (případně do školního dotazníku pro poradny).
- Na druhou stranu i rodič může navrhopat opatření do PLPP (větší motivace).
- Učiteli slouží PLPP:
 - k uvědomění si dosavadních kroků a postupů
 - k promýšlení dalších kroků
 - k nastavení konkrétních opatření
 - k vyhodnocení úspěšnosti pedagogické práce s žákem

II. – V. STUPEŇ

- Pokud se neosvědčil PLPP nebo pro žáky s větší potřebou podpory (např. žáci s IVP, integrování, se zdravotním znevýhodněním)
- Škola vyplní školní dotazník, který je doručen do poradny.
- Žák je vyšetřen v poradně, která poskytne doporučení pro další vzdělávání.
- Rodiče podepisují souhlas s vytvořením IVP a posléze samotné IVP. IVP se píše na jeden školní rok.
- Na základě doporučení z poradny škola specifikuje podpůrná opatření v individuálním vzdělávacím plánu (IVP).

II. – V. STUPEŇ

- Ředitel školy IVP schvaluje na základě §16 školského zákona a §3 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných.
- Tři měsíce před koncem školního roku se píše hodnocení IVP, poradna na základě něj a dalšího vyšetření rozhodne o jeho ponechání, změnách nebo odstranění.
- Při stanovování stupňů podpůrných opatření se zapojují:
 - Pedagogičtí a poradenští pracovníci ve školách
 - Škola vyplňuje Školní dotazník
 - Učitelé, výchovný poradce, metodik prevence, psycholog, speciální pedagog
 - Poradenští pracovníci školských poradenských zařízení (PPP, SPC)

ZÁKLADNÍ DOPORUČENÍ PRO UPLATŇOVÁNÍ VŠECH STUPŇŮ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

- Týmová spolupráce školy a ŠPP a školy a ŠPZ.
- Postupovat od jednodušších typů intervence ke složitějším (snadná a finančně nenáročná intervence).
- „Tady a teď“ (na půdě školy, v co nejkratším čase).
- Zapojovat rodiče žáka (samostatná realizace opatření a zpětná vazba rodičů).
- Průběžně reflektovat míru opatření, proces, čas, priority.
- Vycházet z potřeb a limitů rodiny.

VÝCHODISKA PRO NASTAVOVÁNÍ PODPORY

- pozorování žáka v hodině,
- rozhovor (se žákem či zákonným zástupcem žáka),
- ústní prověřování znalostí a dovedností,
- písemné zkoušky,
- analýza procesů, výkonů a výsledků činností (s důrazem na kvalitativní rozbor),
- didaktické testy,
- portfolio žákovských prací,
- reflexe rozboru výsledků žákovy práce a hodnocení,
- analýza domácí přípravy žáka a dosavadního pedagogického přístupu.

SPOLUPRÁCE S RODIČI ŽÁKA

- Spolupráce s rodiči žáka je již od prvního stupně podpory.
- Snaha zapojit rodiče do spolupráce (počítat s motivovanými i nemotivovanými rodiči).
- Rodiče můžeme vnímat v rámci uplatňování podpůrných opatření dvojím způsobem.
 - jako pomocníky při realizaci navržených opatření
 - jako příjemce podpory ze strany školy
- Aby mohl rodič dobře poskytovat podporu svému dítěti, často potřebuje sám podporu pro její efektivní využití.
- Stavět na pozitivních věcech, co se daří, co dítě zvládlo, vstřícná komunikace.

ROLE RODIČŮ PŘI POSKYTOVÁNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

- podpora žáka v oblasti domácí přípravy na základě konzultace s vyučujícím (vlastní realizace podpory),
- zajištění základních podmínek pro úspěšnou domácí přípravu (přiměřený denní režim, klid na domácí práci, organizace pracovního místa),
- emoční podpora žáka při zvládání nároků školy,
- spolupráce při vyhodnocování podpůrných opatření,
- průběžná komunikace s vyučujícími,
- nastavení kontrolních mechanismů pro práci s žákem,
- posílení motivace žáka.

PODPORA RODIČŮ ZE STRANY ŠKOLY PŘI POSKYTOVÁNÍ PLPP

- Podpora rodiče v oblasti domácí přípravy jejich dítěte (rodič od učitele získává popis metod a forem práce, přístupů, konzultaci k množství, časovému rozvrhu, k pomůckám, atd.).
- Zajištění vzájemné zpětné vazby (forma, frekvence, obsah) mezi učitelem a rodičem.
- Zprostředkování mimoškolních aktivit (aktivity podporující školní výkon, aktivity volnočasové).
- Dohoda o volbě motivace, případně hodnocení žáka.
- Emoční podpora rodiče učitelem, cílená na společné zvládnutí obtíží žáka.

OČEKÁVÁNÍ RODIČŮ

- Rodiče nejsou homogenní skupinou, liší se v postojích, prioritách, přístupech, osobnostních charakteristikách, intelektu, životních zkušenostech.
- Někteří rodiče oceňují jasnější edukativní vedení, s jinými se jedná spíše o partnerský dialog.
- Rodiče očekávají konkrétní rady a postupy, pro domácí přípravu, někdy je potřebné věnovat čas podmínkám domácí přípravy (vhodná doba, délka, struktura, míra dopomoci dítěti).
- Zpětná vazba od rodiče (informace o výkonech a postojích žáka, o postojích a očekávání rodičů).
- Učitel i rodič jsou kompetentní osoby: rodič je odborníkem na své dítě, učitel je odborníkem na vzdělávání.

ROLE VEDENÍ ŠKOLY PŘI ZAJIŠTĚNÍ PODMÍNEK PRO NASTAVOVÁNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

- Vytvoření prostoru pro konzultace učitelů mezi sebou a učitelů s rodiči, žáky.
- Nastavení mechanismů komunikace uvnitř školy o problémech žáků ve výuce a s tím souvisejícími obtížemi.
- Sjednocení základní filozofie přístupu k žákům obecně, i k žákům s rizikem SVP.
- Realizace společných jednání učitel – vedení školy – rodič, případně žák (identifikace potřeb, shoda na postupu).
- Podpora kompetencí učitele při uplatňování podpůrných opatření.
- Materiální podpora:
 - Dle možností školy např. pracovní listy, jednoduché pomůcky
 - Nákup pomůcek: projekty, granty, dobrovolné příspěvky

